

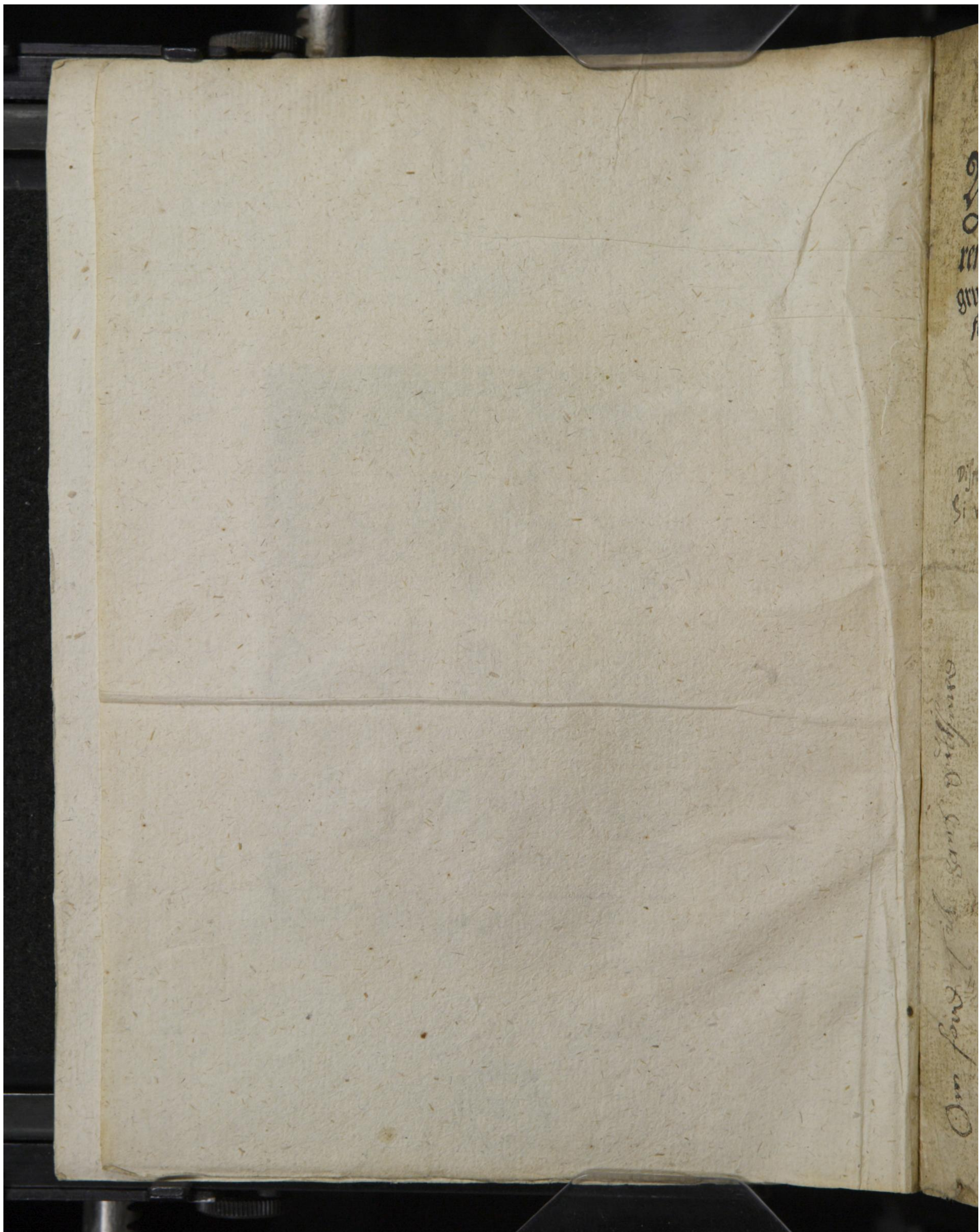

BOX

No 1622.

PROGNOSTICON ASTROLO-
GICVM.

Fra det Aar 1572. va-
rendis indtil det 1588. huor vdi der
grundelige oc vist giffuis tilkiende / huad der vdi
forneffnde Aar skal ske oc begiffue sig / altsammen met
stor flid oc tro Atuarsel / Regnet
oc bescreffuet /
Ved
Nicolaum Weyse /
Mathematicum.

Prentet i Kiøbenhaffn / aff
Laurentz Benedicht.
1573.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Til den Christe-
lige Læsere.

BVnstige kiere Læsere/ de gamle Lærere oc Philosophi giffue tilkiende/ Huad wtacknemmelighed mod Gud oc Mennisken/ er en metfødt oc slem last: Oc Seneca ocsaa siger vdi sine Bøger om velgierninger/ at huo som vnderuiser Mennisken met sin Lærdom/ hand giør icke aleniste Mennisken/ men ocsaa Gud selff en stor tieniste oc behagelighed der met/ Thi endog at Gud icke haffuer saadant behoff eller begærer det/ da behager dog Tacknemmelighed hannem saare vel/ huilcken huert Menniske vel kand affsted komme/ thi hun koster huercken møye/ konst/ omkaastning eller arbeyde. Der faare kunde de wtacknemmelige Menniske ingelunde vndskylde sig/ Thi dette heder oc Tacknemmelighed/ at mand gierne anammer velgierninger/ oc hielper at fordre oc forsremme/ dem som lære oc paaminde at tage sig vare for tilkommende straff.

Der faare du fromme Læsere/ haffuer ieg met all flid bescreffuit denne neruærendis Practica paa nogle Aar/ huor vdi mange tilkommendis Sager oc handel klarlige forkyndis oc obenbaris/ at wi met en aluerlig Bøn til Gud/ kunde affbede den tilkommendis straff/ Der som wi det giøre/ da skal vel Gud naadelige affuende vor fortiente straff fra oss. Oc den Tyrckiske Blodhund oc andre vchristelige Folck/ som storme oc bruse imod den arme Christenhed/ oc haffue met all mact oc vold forsamlet sig/ at offuersalde oss/ dem skal den

almectigste Gud / formedelst sin Almectigheds mact styre oc affuerie oc giøre til intet. Men der som wi icke giøre Penitentze oc bedre vort Leffnet / oc affstaa aff alle groffue Laster oc Synder / da skal Gud lade sin vrede gaa oc falde offuer oss. Thi Riset er allerede bundet / som huer mand kand see faar øyen.

Der faare vil ieg her vdi trolige atuare oc paaminde alle fromme Christne / baade vdi høye oc ringe Stater / oc er min venlige Bøn til huer Christen Læsere / som læser denne lille Bog / at hand vil denne min tro Atuarsel met it tacknemmeligt hierte oc sind anamme / oc sige Gud almectigste Loff oc tack for sine velgierninger /
Oc ynsker ieg her met alle fromme Christne it lyckzaligt nyt Aar.

Om

Om det 1572. Aar/

Huad der vdi skal sig begiffue.

DEt tilkommendis 1572. Aar/ begyndis den xj. dag Martij/ ved vj. slæt formiddag/ naar Solē gaar i den første Vederens punct/oc da gaar Vederens tegn op *in puncto* met Solen. Det Aar faa wi en liden Formørckelse paa Maanen den 25. dag Junij. ved halffgaaen x. effter middag/ hun bliffuer fire puncter stor/hos Dragehoffuedet/ i den 14. Stenbuckens grad/ huilcken som bliffuer fordærffuet ved Martis firekant aspect.

Dette Aar bliffuer i vore Lande it fredsommeligt Aar oc fructsommeligt/som vdi Dyringen/ Missen/ Hessen/ Sachsen/ Men met Siugdom bliffue wi hiemsøgte/ Synderlige met Pestilentziske kaaldesiuger/ oc Blodens forgifft/ huor aff mange Mennisker bliffue fordærffuede. Disligeste skal sig begiffue mectige store Storm oc wuær/ oc er at besørge at det skal være Fructen paa Marcken saa-

re sybequemt. Nederland / Franckerige / Velsch-
land/ Hispanien/ de skulle imellem sig selff indbyr-
dis anrette meget myterj oc Oprør / til deris egen
Fordærffuelse. Vngern oc alle de omliggendis
grentzer skulle bekomme en saare fiendskafftig gæst/
huilcken dem skal icke vel behage. Item/ der skal oc-
saa komme en ond Religionens omuendere / oc der
skulle begiffue sig mange Secter oc Ketterj / Gud
vende det oss til beste/ Amen.

Om det 1573. Aar/

oc huad der vdi skal begiff-ue sig.

DEt 1573. Aar / begyndis den 10. dag
Martij formiddag / ved xj. slæt oc xij. mi-
nuter / naar Solen gaar i den første Vede-
rens minut/ oc da er Krabben det tegn som opgaar.

J dette Aar den 8. dag Decembris / skeer en
stor Formørckelse paa Maanen/ som bliffuer xviij.
puncter stor/ effter middag ved viij. slæt oc it quar-
ter / hart hos Dragehoffuedet / i den 28. Tuil-
lingens grad/ hun varer 3. timer oc 40. minuter.
Denne Maanens formørckelsis vdtydning / skal
først giffue sig tilkiende vdi det 1574. Aar.

Jor-

Jordens fruct oc grøde skal vel triffuis oc haffue fremuext i dette Aar/ dislige ste ocsaa Vinen/ Der faare maa huer i dette 1573. Aar / vel betencke sig met forraad / Thi det næste efterfølgendis Aar skal vel fortære det. J dette Aar bliffuer ingen Krig/ Men aleniste vil der begiffue sig stor vtroskab oc falskhed iblant Menniskenn i almindelighed / oc mange slags Siugdomme ville da regere.

Om det 1574. Aar/

Oc huad sig der vdi vil begiffue.

DEt 1574. Aar begyndis den 18. dag Martij/ ved 6. slæt effter middag/ paa huilcken tid at Solen gaar i den første Vederens punct/ oc da gaar Jomfruen op.

J dette Aar skeer en Formørckelse paa Solen/ 8. puncte stor/ den 13. dag Nouembris / ved 4. slæt effter middag / som varer to timer oc 36. minuter / denne Formørckelsis middel tid oc ende faa wi icke her at see vdi disse Land/ men de som bo vdi Vester/ de faa baade begyndelsen/ middel tiden oc enden at see / oc skeer denne Formørckelse vdi

Dra-

Dragens hale/ i den 2. Skyttens grad / hendis betydning skal veldelige oc grummelige lade sig til siune.

Dette 1574. Aar / bliffuer it saare vederuret Aar / for den store Maanens formørckelsis skyld / som skede i det 1573. Aar / efftersi hun bliffuer icke anseet at nogen god Planete/ der faare er hendis vdtydning stor/ sørgelig oc farlig/ der til ocsaa gantske forskreckelig. Fordi de som bo vdi disse Land oc Steder / som er Engeland / Flandern/ Nederland/ Virtemberg/ Nørnberg/ Bamberg/ Erfurt/ Schlesien / Hispanien / Kølne / oc den gantske Rinstrøm / Regensborg oc Missen / ocsaa Venedien / de skulle fornemme oc høre jemmerlig Krig/ Oprør/Roff/ Mord oc Brand/ hues lige icke haffuer veret hørt vdi mange Aar / oc skulle mange gode borgerlige Louer oc Ræt forandris. Disligeste ocsaa den Aandelige stat/ at de icke skulle komme til deris værdighed oc ære igen. Der skal begiffue sig stor Blodstyrtning oc gruelig Feltslactning/ oc der til stor hunger/ Død oc Pestilentze skulle vere saare almindelige vdi alle Land / oc skal saaledis offuer alt høris stort iammer oc ælendighed. Gud værdis til at vende alting til det beste/Amen.

Om

Om det 1575. Oc 1576.

Desligeste 1577. Aar / oc huad der vdi vil begiffue sig.

DEt 1575. Aar begyndis den 10. dag Martij / ved 11. slæt om Natten / met Scorpionens tegen som da opgaar / oc i dette Aar faa wi ingen Formørckelse hoss oss at see.

Det 1576. Aar begyndis den 14. dag Martij / ved 5. slæt formiddag / met Vandmanden som da gaar op. Dette Aar skeer en Formørckelse paa Maanen / 10. puncter stor / den 7. dag Octobris / om natten imellem 11. oc 12. hart hos Dragens hale / vdi den 25. Vectens grad / hun varer 3. timer oc j. quarter.

Det 1577. Aar begyndis den 10. dag Martij / ved 10. slæt formiddag / met Krabbens tegn som da opgaar. J dette Aar faa wi tuende Formørckelser paa Maanen.

Den Første skeer paa den anden dag Aprilis / effter middag ved 9. slæt hos Dragens hale / i den 24. Vectens grad / hun bliffuer 18. puncter stor / oc varer hart ved 4. timer.

Den anden Maanens Formørckelse skeer den 2. dag Septembris / tilige strax effter midnat ved j. slæt / den bliffuer paa 17. puncter stor / hos Dragehoffuedet / i den 15. Vederens grad / hun varer hart ved 4. timer.

Iudicium Astrologicum offuer disse try Aar.

DEn Formørckelse som skede i det 1574. Aar / skal intet skade dem som bo mod Øster i Tyskland / men dem som bo vdi Vester / Saa bliffue wi i disse Lande (Gud ske Loff) sidendis met fred oc rolighed i dette 1575. Aar / oc fornemme all velfært / oc det skal vere it gaat fructsommeligt Aar / met allehaande Fruct oc grøde / thi hun skal faa god fremgang / Gud giffue oss sin Naade der til / hans hellige Nafn til ære.

I det 1576. Aar / skulle de som bo vdi Vester / saa som Nederland / Flandern / Hispanien / staa vdi stor angist oc nød. Thi der skal begiffue sig hos dem stor Tuedract oc Krig / oc saa stor hunger oc dyr tid / Død oc Pestilentze / oc Jordens fruct oc grøde skal lidet triffuis hos dennem / Men i vore Lande bliffuer der / met Guds hielp / god fred oc rolighed / oc grøden skal vel faa fremuext.

J det 1577. Aar skal der komme en haard tid met megen wlycke / Thi de skulle icke aleniste der aff bedrøffuis som bo vdi Vester / saa som tilforn er omtalet / men saadan wlycke vil end ocsaa recke til oss met / for den store Formørckelsis skyld / som skeer vdi Maanen i dette Aar / Oc disse Land oc Steder skulle ocsaa fornemme saadan wlycke / som ere Franckerige / Tyskland / lille Polen / Neapolis / Cracou / Danmarck / Prytzen / Holland / Østerrige / Elsas / Ven vdi Østerige / Saltzborg / Augsborg / Beiern / Engelstad. J disse Steder oc Lande skal mand høre stor Krig oc Oprør / met Blodstyrtning / Roff / Mord oc Brand for Religionens skyld / oc for gammelt fiendskaff. Jordens fruct oc grøde skal lidet triffuis for den haarde Værlig som da skal skee / huilcket skal giøre Fructen stor skade / huilcket ocsaa vil efterfølge stor hunger / Dyr tid / Pestilentze oc Død.

Om det 1578. Aar /

oc huad der vdi vil begiffue sig.

Det 1578. Aar begyndis den 10. dag Martij / ved 4. slæt effter middag / met Jomfruens

tegn som da opgaar. Det Aar faa wi ocsaa en liden Formørckelse paa Maanen/ den 16. dag Septembris. Men efferdi hun er saare liden/da lader ieg hende fare for kaarthedens skyld.

Dette Aar skal for den Formørckelsis skyld/ som skede i det 1577. Aar / icke føre mindre fare met sig oc anrette mindre wlycke end det forgangne vdi de Landskaff som tilforn ere opregnede/Thi den samme Formørckelsis effect oc vdretning skal i dette 1578. Aar meetelige lade sig see oc giffue sig tilkiende. Der faare skal huer mand vere paamint/ at hand icke wnyttelige oc offuerflødelige bruger de Guds gaffuer / som voxe i de gode Aar / Thi de ville i dette Aar bliffue saare fornøden / Fordi at Grøden faar da stor skade aff storm oc wuærlig/ Ocsaa skulle mangeslags Siugdomme regere / oc vere wsund Lufft.

Om det 1579. Aar/

Oc huad der vdi skal sig begiffue.

DEt 1579. Aar begyndis den 10. dag Martij / ved 10. slæt effter middag / met Scorpions tegn som da opgaar. I dette Aar faa

faa wi slæt ingen Formørckelse paa Soel eller Maane.

Dette Aar bliffuer roligt igen / oc staaendis vdi god fred / oc skal alt Had / Affuind oc Wenighed nederleggis oc bortagis / Jordens grøde skal da faa god lycke oc fremgang oc bliffue gaat kiøb / Gud giffue oss sin Naade der til.

Om det 1580. Aar /

Oc huad der vdi skal begiffue sig.

DEt 1580. Aar begyndis den 10. dag Martij / ved 4. slæt om Morgenen / met Vandmandens tegn som da opgaar. Dette Aar faa wi en Formørckelse paa Maanen ved 13. puncter stor / som skeer den 31. dag Januarij / ved 11. slæt effter middag / hart ved Dragehalen / i den 23. Løffuens grad / hos den klare Stierne som kaldis *Cor leonis*, hun varer tre timer oc 26. minuter.

Denne Formørckelsis effect oc vdtydning skal besynderlige begiffue sig vdi disse efterfølgende Land / som er / store Polen / Suitzerland / Den største part aff Velschland / Behmen oc Sachsen /

vdi disse egner oc Land vil begiffue sig stor Tuedract oc Oprør / for det Verdslige oc Kongelige Regimentis skyld / oc skulle mange store Herrer formedelst Døden affgaa. Til Rom er at besørge stor skade aff Ildebrand / eller oc de maa i anden maade vente sig stor skade / Dissligeste den Kongelige vitberømede Stad Prage som ligger vdi Behmen / skal ocsaa lide skade aff Ild. Sachsen oc Polen truis oc mange steder met Ildebrand.

Der skal ocsaa følge effter store Jordskelff / oc mange skadelige Vær / som skulle giøre stor skade / paa Bygning / Huss / oc Queget paa Marcken / oc skal dette Aar være it saare tørt Aar. Dissligeste vil der begiffue sig skarpe hede Siuger / huilcke ville bliffue saare almindelige / met stor pine oc riffuelse vdi Liffuet.

Om det 1581. Oc 1582.

Dissligeste 1583. Aar / Oc huad der vdi vil begiffue sig.

DEt 1581. Aar begyndis den 10. dag Martij ved halffgaaen 10. formiddag / met Tuillingens tegn som da opgaar. I dette Aar faa wi tuende formørckelser paa Maanen.

Den

Den Første skeer paa den 19. dag Januarij/ ved 11. slæt om Natten/ i den 10. Løuens grad/ hos Dragehalen/ hun varer tre timer oc 38. minuter.

Den Anden skeer paa den 16. dag Augustij/ imellem fem oc sex om Morgenen/ hun bliffuer 13. puncter stor/ vdi den 4. Vandmandens grad/ wi faa ekon begyndelsen aff denne Formørckelse at see/ men icke middelet oc enden/ Thi Maanen gaar ned naar hand er formørcket/ met Dragehoffuedet. Formørckelsen varer 3. timer 24. minuter.

Det 1582. Aar begyndis den 10. dag Martij/ halffgaaen 4. efftermiddag/ met Jomfruens tegn som da opgaar. J dette Aar faa wi atter en Formørckelse paa Solen/ den 10. dag Junij formiddag ved 5. slæt/ 3. puncter stor/ i den 9. Krabbens grad ved Dragehalen/ hun varer 1. time oc 22. minuter.

Det 1583. Aar begyndis den 10. dag Martij imellem 9. oc 10. efftermiddag/ met Scorpions tegn som da opstiger. J dette Aar faa wi ingen Formørckelse paa de Himmelske lius. Men vdi Maymaanet vil begiffue sig en forsamling vdi Fiskens tegn/ aff de øffuerste oc vietigste Planeter/ huilcken ocsaa er den sidste som skeer i denne vandactige Triangel.

Iudi-

Iuditium Astrologicum om disse try Aar.

VDi disse try Aar / vil begiffue sig stor forandring paa Herskaff / met iemmerlig Krig oc Oprør iblant store Herrer / oc lige saa iblant den Menige mand / oc der skal bliffue stor Forfølgelse / stor Jemmer oc ælendighed / skal alle vegne spørgis vdi Verden / met Krig Blodstyrtning / Roff oc Brand / stor Dyr tid / Hunger oc Pestilentze / oc ellers mange andre Siugdomme skulle høris oc være almindelige. Vandene skulle bliffue store / løbe oc bryde sig vd oc giøre stor skade. Grøden skal ocsaa meget fordærffuis / oc faa stor skade. Gud almectigste vende alting til det beste.

Om

Om det 1584. Aar/

indtil det 1588. Aar. J disse Aar vil der begiffue sig merckelig stor forandring oc vnderlige ting/ som den gamle Prophetie liuder/ Huilcken den høyberømbde *Mathematicus, Iohannes Stofflerus* bescriffuer/ saa som efterfølger.

Naar mand scriffuer ote firesindstiue/
Tro mig foruist/ Jeg vil ey liue/
Falder icke Verden da slæt omkring/
Saa skeer der vist stor vnderlig ting.

DEtte maa huer vel mercke oc tage til hierte/ oc betracte/ at disse Rim ere icke giorde forgeffs. Thi Himmelen met sine Stierner oc indflud bøyer sig der hen/ Saa som disse efterfølgendis Aar i besynderlighed formelde.

Det Aar 1584. Faa wi tuende store Formørckelser. Den første vdi Solen 3. puncter stor/ den 30. dag Aprilis imellem fem oc sex om morgenen/ i den 20. Tiurens grad/ hos Dragehalen/ hos den klare wbeuegelige Stierne *Caput Algol,*

huilcket *Perseus* fører vdi haanden / Denne Formørckelse varer j. time oc 20. minuter.

Den anden skeer paa Maanen / Den 8. dag Nouembris ved halffgaaen jj. om natten / i den 26. Tiurens grad / hos Dragehalen / ved 18. Puncter stor / hun varer halffierde time.

For det Tredie begyndis dette 1584. Aar / den 10. dag Martij / ved 3. slæt om morgenen / met Stenbuckens tegn som da opstiger.

For det fierde / skeer vdi Aprilis begyndelse atter en stor forsamling / som icke haffuer veret skeet i ote hundret Aars tid / Siden den Keysers *Caroli Magni* tid / da skede hun lige saa i lige maade i Vedern. Dislígeste skede hun ocsaa sex Aar for vor HErris Jesu Christi Fødsel / vnder den store Keysere *Augusto*, Oc nu i dette 1584. Aar skeer atter samme forsamling tredie gang / oc er den sidste / huor met de 6000. Aar fra Verdens begyndelse hart ved fuldendis / oc Verdens ende er for haanden / Oc Christus vor Gienløsere oc Saliggiørere selff siger / at disse dage skulle forkortis for de Vdualdis skyld / Oc Gud vil der met beslutte denne ildactige Triangels Reuolution / huilcken Triangel haffuer varet hart ved 200. Aar / i huilcken alting skal fuldendis.

Thi lige som alle Regimenter oc store Politier haff-

haffue altid forandret sig / vnder denne forbemelte Ildactige Trigono. Lige saa vil der ocsaa vdi vor tid skee meget større forandring paa Regimente oc Politi / end vdi de tider / effterdi at denne er samme Trigonj sidste Reuolution / der til fuldkommis ocsaa her met alle den hellige Scrifftis Prophetier / oc løbe til ende.

Item / I det 1585. oc 1586. Aar / skeer ingen Formørckelse paa de Himmelske lius. Men vdi det 1587. Aar skeer atter en Formørckelse paa Maanen / paa 11. puncter stor / den 6. dag Decembris / halffgaaen xj. om Natten / vdi Fiskens 24. grad / hart hos Dragehalen / hun varer iij. timer.

I det 1588. Aar skeer atter to store Formørckelser paa Maanen / Den første skeer paa den iij. dag Martij formiddag om Morgenen tilige ved iiij. slæt / vdi den 24. Jomfruens grad / hos Dragehoffuedet / 15. puncter stor.

Den anden skeer den 26. dag Augusti formiddag / imellem 5. oc 6. vdi den xiij. Fiskens grad / hos Dragehalen / hart ved 18. puncter stor / wi faa aleniste begyndelsen at see paa denne Formørckelse vdi vore Land / men icke middeltiden eller enden / dem befale wi dennem som bo lenger hen i Vester end wi.

Iudicium Astrologicum om disse fire Aar.

I Disse fire Aar saa wi saare forskreckelig oc farlig tid / met allehaande Angist oc Nød/ met stor besuering oc det arme Folckis klagemaal/ effterdi at denne Forsamling aff alle Planeter skeer *in signis Æquinoctialibus.* Saa vil sig der paa begiffue oc komme stor oc hastig foruandling met Kongerige / Førstedømme oc Land / met store Herrers Død/ ocsaa met stor Krig oc Blodstyrtning.

Item/ formedelst Roff oc Brand skulle mange Land oc Folck jemmerlige fordærffuis/ oc skal giøris mange ny Louer oc Ordinantier / Dislige-ste skulle alle Borgerlige Friheder oc Statuter saare foruandlis. Ocsaa skal der begiffue sig stor Tuedract oc Wenighed paa Troens vegne. Thi Messahale scriffuer / at der pleyer almindelige at følge effter saadanne *coniunctiones*, vnderlig Suermerj oc Kætterj/ paa Troens vegne/ huor aff der vil opheffue sig megen wlycke oc genuordighed.

Der giffuis ocsaa formedelst denne *constellation* oc de Formørckelser / en gruelig Comet tilkiende/ som er Solens formørckelse vdi Tiurens 20. grad/ hos *Algols* Hoffuet/ huilcket er it saare for-

skreckeligt tegn/ det betegner Tyrckens gruelige Tyranni/ oc hans tilkommelse/ huilcken som skal igennem drage oc fordærffue mange Land/ met Roff/ Mord oc Brand/ huordant icke nogen tid er hørt tilforn.

Synderlige haffue disse land at befrycte sig/ som er Velschland/ store Palen/ Vallachi/ Littou/ men allermest Velschland/ de skulle hart plagis aff Tyrcken/ met stor jemmer oc ælendighed. Tydskland oc alle andre Land som der støde paa / de skulle iblant dennem selff haffue megen wro oc wmage/ met Krig / Blodstyrtning oc Forfølgelse / indtil Døden. Endog ieg vel skulde giøre forskel paa Landene/ dog effterdi at denne forbeneffnde *constellation* vancker frem oc tilbage vdi alle Tegn / kand ie[illegible] derfor ingen Landskab eller Nation [illegible] tilkommendis wlycke/ thi der vdi er ingen vdeluct/ som icke bliffuer delactig vdi dette tilkommendis onde.

Thi in Summa oc met faa ord at beslutte/ da skulle alle Landskab reent igennem plagis oc pinis/ met offuermaade jemmer oc bedrøffuelse/ met Krig/ Blodstyrtning/ Roff/ Mord/ Brand/ dyr tid/ Hunger/ Pestilentze oc Død / vdi alle steder. Huilcket ieg foruist oc i Sandhed siger / at saadant vil icke bliffue borte: Thi ieg haffde vel mange

Exempel at indføre til at stadfeste denne Sag met/ huilcke ieg for korthed skyld lader staa til bage.

Derfor vilde ieg ynske at Menni-sken vilde betencke sig her vdi / oc lade denne Atuaresel/ som ieg aff en tro Christelig god mening haffuer giort/ gaa sig til hierte/ oc staa aff de slemme Synder som wi nu / Gud bedret / leffue vdi/ met alle Laster oc Vgudelighed / men der vil ingen forbedring vere paa færde. Der faare vil Straffen aff Guds vrede gaa offuer oss.

Ville wi vndgaa oc fly saadan Straff / som oss aff Guds Retfærdighed offuerhenger / da er det for nøden / at wi giøre retsindig Penitentze/ oc met en aluerlig Bøn ligge Gud vdi øret / paa det at hand naadelige vilde affuende saadan vor forciente Straff fra oss. Men der som det icke skeer/ oc wi fare saa frem vdi all Vgudelighed oc twskickeligt væsen / da vil GVD visselige lade sin retfærdige Vrede gaa offuer oss / oc aluerlige met Hiurden hiemsøge sine Faar.

Gud forbarme sig offuer sin arme Christenhed/ vdi saadan Jammer oc Bedrøffuelse/ oc naadelige trøste / beuare/ oc forløse hende / for Jesu Christi sin kiere Søns vor HErris oc Frelsermands skyld/ Amen.